İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/23)

T.C. - 21.11.2013 Tarihli 28828 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/23)

21.11.2013 Tarihli 28828 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ekonomi Bakanlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2013/23)

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Bilgi ve İşlemler

Soruşturma

MADDE 1 – (1) Anadolu Motor Üretim ve Pazarlama A.Ş. (Anadolu Motor) tarafından yapılan başvuru üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) ve Hindistan menşeli gücü 15kW'ı geçmeyen dizel motorlar için 3/8/2012 tarihli ve 28373 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/18) ile başlatılan damping soruşturması, T.C. Ekonomi Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülerek tamamlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861

sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelikten oluşan ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülen damping soruşturması sonuçlarını içermektedir.

Yerli üretim dalı

MADDE 3 – (1) Başvuru sahibi Anadolu Motor firması, soruşturma dönemi olarak belirlenen 2011 yılında soruşturma konusu ürünün Türkiye’deki üretiminin %85’ini gerçekleştirmektedir. Bu nedenle, Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalını temsil niteliğini haiz olduğu tespit edilmiştir. Soruşturma sürecinde bu tespiti değiştirecek herhangi bir somut bilgi alınmamıştır.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

MADDE 4 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, başvuruda belirtilen ve Bakanlıkça tespit edilen soruşturmaya konu ürünün ithalatçılarına, soruşturma konusu ülkelerde yerleşik bilinen üretici/ihracatçılarına ve soruşturmaya konu ülkelerin Ankara’daki Büyükelçiliklerine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan metnine ve soru formlarına nereden erişileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dahil 37 gün süre tanınmıştır. İthalatçı ve soruşturma konusu ülkelerdeki üretici/ihracatçıların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını yaptığı tespit edilen ve kendilerine soru formu gönderilen firmalardan 18 tanesi ithalatçı soru formunu tam ve eksiksiz cevaplandırmıştır.

(6) Hindistan’da yerleşik üretici/ihracatçılardan Greaves Cotton Limited (Greaves) firması ile ÇHC’de yerleşik ChangzhouChangfa Imp. & Exp. Co., Ltd. (Changfa) firmaları üretici-ihracatçı soru formlarına usulüne uygun olarak cevap vermiş ve soruşturma süresince işbirliği içinde

bulunmuşlardır. Firmaların soru formlarına verdikleri cevapların incelenmesi neticesinde tespit edilen eksiklikler firmalara bildirilmiş, her iki firma da bu eksikliklere ilişkin cevaplarını kendilerine tanınan süreler içerisinde Bakanlığa iletmiştir.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim, 27/6/2013 tarihinde ÇHC ve Hindistan'ın Ankara'daki Büyükelçilikleri ile soruşturma sırasında işbirliğinde bulunan ithalatçılara, soruşturmaya konu ülkelerde yerleşik işbirliğinde bulunan üretici/ihracatçılara ve yerli üretim dalına iletilmiştir. Adı geçen tüm taraflara nihai bildirime ilişkin görüş bildirmeleri için uygun bir süre tanınmış, nihai bildirime cevap verme süresinin uzatılması yönündeki makul talepler karşılanmıştır.

(8) Nihai bildirim sonrasında soruşturma konusu ürünün ithalatçıları ile yerli üretim dalından gelen dinleme toplantısı talepleri kabul edilmiştir. Bu çerçevede, talep eden ithalatçı firmalar ile yerli üretim dalının katılımı ile 15/7/2013 tarihinde kamu dinleme toplantısı düzenlenmiştir.

(9) Tarafların soruşturma boyunca ve nihai bildirim sonrasında ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden soruşturma kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu Tebliğin ilgili bölümlerinde yer verilmiştir. Ayrıca, ilgili taraflardan alınan bilgi ve belgelerin gizli olmayan nüshaları, talep eden bütün ilgili tarafların bilgisine sunulmak üzere hazır tutulmuştur.

Yerinde doğrulama soruşturmaları

MADDE 5 – (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Anadolu Motor firmasının İstanbul Kartal'daki idari ofisleri ve üretim tesislerinde 26-27/2/2013 tarihlerinde, Hindistan'da yerleşik bulunan Greaves firmasının Mumbai ve Aurangabad'da bulunan idari ofisleri ile üretim tesislerinde ise 20-25/5/2013 tarihlerinde yerinde doğrulama soruşturmaları gerçekleştirilmiştir.

Soruşturma dönemi

MADDE 6 – (1) Damping belirlemesi için 1/1/2011–31/12/2011 tarihleri arası soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve analiz için 1/1/2009-31/12/2011 arasındaki dönem esas alınmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

Soruşturma konusu ürün

MADDE 7 – (1) Soruşturma konusu ürün, 8408.90.41.90.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) altında yer alan "(dizel veya yarı dizel) sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorların, diğerlerinden gücü 15kW'ı geçmeyenler"dir.

(2) Başvuruya konu motorlar güçleri 8,5 ila 17 beygir arasında değişen, marşlı veya iple çalıştırmalı, dört zamanlı, hava soğutmalı ve tek silindirli motorlar olup çapa makinelerinde ve hafif inşaat makineleri ile motopomp ve jeneratörlerde kullanılabilmektedir.

(3) Soruşturma kapsamında işbirliğinde bulunan ithalatçılar tarafından yerli üretim dalının ithalata konu olan motor tiplerinin tamamını üretemediği; bu bağlamda ithalata konu olan 4.7, 5, 6.7, 9, 10 ve 11 beygir gücündeki motorların yerli üretiminin bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu iddiaya ilişkin olarak yerli üretim dalından alınan yanıtta, 8.5, 12, 13 ve 17 beygir gücündeki motorların yerli üretim dalı tarafından üretildiği ve 6.8 beygir gücündeki motorların da pazara sunulma aşamasına geldiği ifade edilmiştir. Üretilen motorların dahil olduğu güç serisinin ihtiyaç duyulan güç taleplerini karşılamak için yeterli olduğu da belirtilmiştir.

(4) İthalatçı firmaların bazıları tarafından ayrıca, yerli üretim dalı tarafından üretilen muadil motorların ithal ürünlere göre daha ağır ve gürültülü olduğu ve ergonomik yapısı nedeniyle bazı uygulamalar için uygun olmadığı iddia edilmiştir. Yerli üretim dalı konuya ilişkin olarak verdiği yanıtta Hindistan menşeli motorların yerli motorlar ile birebir aynı olduğu, buna karşılık ÇHC menşeli motorlarda farklılıklar görülebildiğini ifade etmiştir.

(5) İthalatçı firmaların bazıları yerli üretim dalı tarafından üretilen motorların eski teknolojiye sahip olduğunu öne sürmüştür. Yerli üretim dalının bu iddiaya ilişkin yanıtında çoğunlukla çapa makinesi üretiminde kullanılan dizel motorların İtalyan-Lombardini tarafından geliştirilen motorlar olduğu, kendileri gibi Hindistan'da yerleşik Greaves firması tarafından da bu motor tiplerinin üretimine devam edildiği ifade edilmiştir. Buna ilaveten, yerli üretim dalının halihazırda araştırma ve geliştirme faaliyetlerine devam ettiği ve bu faaliyetler sonucunda 6.8 beygir gücündeki

motorların da ürün yelpazesine ilave edileceği belirtilmiştir.

(6) Soruşturma kapsamında işbirliğinde bulunan ithalatçı firmaların bazıları yerli üretim dalı tarafından üretilen motorlarda motor titreşim engelleyici balans mili olmadığını; tüm ekipmanlara uyarlanabilecek kadar çok sayıda krank mili tipi olmadığını; sessizlik sağlamaya yönelik susturucu bulunmadığını veya ithal üründeki susturucudan küçük susturucunun kullanıldığını; manuel motor tiplerinde dekomprasyon mandalının bulunmadığını; silindir ve motor gövdesinin tek parça olmayıp birbirinden ayrılabildiğini; sadece emme subapında yağ keçesinin bulunduğunu; hassas ayar yapmaya uygun şekilde subap ayar şiminin olmadığını ve son olarak soğutma sisteminde ithal üründeki gibi iki değil beş parçalı davlumbaz kullanıldığını öne sürmüştür.

(7) Soruşturma kapsamında işbirliğine gelen ithalatçıların yukarıda özetlenen iddiaları gerek yerinde doğrulama soruşturması sırasında gerek yazılı olarak yerli üretim dalına iletilmiş, bu iddialara ilişkin açıklama talep edilmiştir.

(8) Yerli üretim dalı tarafından yukarıda sayılan iddialara ilişkin olarak verilen yanıtta;

a) Hindistan menşeli motorlarda da titreşim engelleyici balans milinin kullanılmadığı ancak araştırma geliştirme faaliyetleri sonucunda titreşim engelleyici balans miline sahip yerli üretim motorun 2013 yılı içinde pazara sunulacağı,

b) Yurt içi ve yurtdışından bugüne kadar talep gelmediği için beş model krank mili alternatifi sunulduğu, ancak krank çıkışına bağlanmak üzere tasarlanmış farklı çıkışlar için adaptör parçaların mevcut olduğu ve bu bağlamda farklı müşteri taleplerine yanıt verebilecek durumda oldukları,

c) Motor gürültüsü için ulusal veya uluslararası bir standardın bulunmadığı; bununla beraber 2013 yılında pazara sunulacak olan yeni motor tipinde ses düzeyinin %50 oranında azaltıldığı,

ç) Dekomprasyon mandalının tüm ürün tiplerine uygulanabilen bir özellik olduğu, nitekim dekomprasyonlu motor tiplerinin de halen üretildiği; bunun müşteri talebine bağlı olarak uygulanabilen bir özellik olduğu,

d) Silindir ve motor gövdesinin tek parçadan müteşekkil olmasının avantajlı bir durum yaratmadığı; hatta silindir bölgesinin motorun en çok aşınan ve en pahalı parçası olması nedeniyle tek parça halinde olması durumunda bakım ve değişim masrafının yüksek olacağı; parçalı üretimin zor ve maliyetli olması nedeniyle diğer üreticilerce tercih edilmediği,

e) Subap keçelerinin görevinin emme zamanında silindir içine subap saplarının çevresinden sızan yağın emilmesini engellemek olduğu; emme subabındaki boşluktan yağın silindir içine girmesini engellemek için subap keçesi kullanıldığı; buna karşılık egzos için keçe kullanımına ihtiyaç duyulmadığı; egzos subabına keçe koymanın teorik olarak motor performansına fayda sağlayabileceğinin iddia edilebileceği; ancak bu güç sınıfındaki motorlarda faydanın ölçülebilecek düzeyde olmayacağı,

f) Yerli üretim dalı tarafından üretilen motorların subap ayarlarının subap ayar vidası ile yapılmak üzere tasarlandığı; bu tip motorlarda küçük değişikliklerin motor performansını etkilemediği,

g) Soğutma sisteminde kullanılan davlumbazın parça sayısının kullanıcı açısından bir farklılık oluşturmadığı, bu durumun sadece üretici için önem taşıyabileceği, buna karşılık yerli üretim dalı tarafından yeni geliştirilen AD510BS motorunun davlumbazının iki parçadan oluştuğu,

ifade edilmiştir.

(9) Soruşturma konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup, uygulamaya esas olan GTİP ve karşılığı eşya tanımıdır. Bununla beraber, soruşturma konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına halel getirmez.

Benzer ürün

MADDE 8 – (1) Soruşturma konusu ürün ile soruşturmaya konu ülkelerin iç piyasasında satılan dizel motorlar ve yerli sanayi tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan dizel motorların teknik ve fiziki özellikleri ve temel kullanım alanı itibariyle benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle söz konusu ürünler Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürün olarak kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dampinge İlişkin Belirlemeler

Genel

MADDE 9 – (1) Damping belirlemesi için, 1/1/2011-31/12/2011 tarihleri arası soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir.

(2) Hindistan'da yerleşik Greaves firması için yapılan damping belirlemelerinde, firmanın soru formuna verdiği cevaplar ile yerinde inceleme esnasında firma tarafından sağlanan veriler esas alınmıştır.

(3) İşbirliğine gelen ve piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiği kabul edilen Greaves firmasına gönderilen özel bildirimde normal değer, ihraç fiyatı ve damping marjı tespitinin nasıl yapıldığı detaylı olarak açıklanmıştır.

(4) ÇHC'den işbirliğine gelen ancak piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet göstermediği kabul edilen üretici/ihracatçı firma için normal değer, Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükümleri çerçevesinde belirlenmiştir.

Temsil testi

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince, işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların menşe ülkedeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağının belirlenmesi için genel ve ürün tipleri bazında temsil testi uygulanmaktadır. Buna göre, benzer mal satışlarının miktar bazında Türkiye'ye gerçekleştirilen satışların %5'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde normal değer, normal ticari işlem çerçevesinde kabul edilen iç piyasa satışları esasında, aksi halde oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmektedir.

Normal ticari işlem testi

MADDE 11 – (1) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümleri gereğince, işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların menşe ülkedeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp

kullanılmayacağının belirlenmesi için ürün tipleri bazında normal ticari işlem testi uygulanmaktadır. Buna göre;

a) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının (indirimler, vergiler ve iadeler düşülerek hesaplanmış) ağırlıklı ortalama birim maliyetinin üzerinde olduğu durumlarda normal değer;

1) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde, soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen tüm iç piyasa satış işlemlerinin (kârlı ya da kârsız) ağırlıklı ortalaması esasında,

2) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'inden daha azını oluşturması halinde ise soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen yalnızca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında,

belirlenmektedir.

b) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının, ağırlıklı ortalama birim maliyetinin altında olması halinde normal değer, soruşturma dönemi boyunca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmektedir.

c) Benzer ürününün tip bazında kârlı satış işlemi olmaması halinde normal değer, oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmektedir.

İç piyasa satışlarına dayanan normal değer

MADDE 12 – (1) İşbirliğine gelen üretici/ihracatçı firma için Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince iç piyasa satışlarının esas alındığı hallerde normal değer, menşe ülkenin iç pazarında benzer ürün için normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatlar esasında belirlenmektedir.

Oluşturulmuş değer

MADDE 13 – (1) Oluşturulmuş normal değer, işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmadan temin edilen benzer ürünün tip bazındaki imalat maliyeti ile satış, genel ve idari giderlerine makul

oranda bir kârın eklenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

Piyasa ekonomisi iddiasına ilişkin değerlendirmeler

MADDE 14 – (1) Yönetmeliğin ek 1 inci maddesi uyarınca, piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelerden yapılan ithalata yönelik damping soruşturmalarında, ilgili ülkedeki soruşturmaya tabi üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında bahse konu maddede belirtilen ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu yeterli delillerle göstermesi halinde bu üreticiler için normal değerin tespitinde Yönetmeliğin 5 inci maddesi; aksi durumda ise Yönetmeliğin 7 nci maddesi uygulanmaktadır.

(2) Bu itibarla, soruşturma kapsamında işbirliğinde bulunan ÇHC'de yerleşik Changfa firması piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiğini öne sürerek kendisi için normal değerin tespitinde Yönetmeliğin 5 inci maddesinin uygulanmasını talep etmiştir.

(3) Yerli üretim dalı tarafından yapılan başvurunun incelenmesi neticesinde, soruşturmaya konu olan ürünün üretiminde alüminyum, demir ve çelikten mamul girdilerin toplam maliyetler içerisinde büyük pay sahibi olduğu anlaşılmıştır. Nitekim yerli üretim dalının en çok ürettiği motor tipinin toplam ağırlığı içerisinde alüminyum parçaların %18 oranında pay sahibi olduğu tespit edilmiştir.

(4) Soruşturma konusu dizel motorların gövdesi, ön ana yatak flanşı, ilk hareket kasnağı, pistonu, silindir kafası ve külbütör kapağı gibi parçaları alüminyum alaşımdan imal edildiğinden bu parçaların üretiminde kullanılan girdilerin maliyetlerinin piyasa koşullarında oluşup oluşmadığı incelenmiştir.

(5) Bir emtia ürünü olan alüminyumun dünya fiyatları Londra Metal Borsası'ndaki (LMB) cari fiyatlarla oluşmaktadır. Buna karşılık, ÇHC'de alüminyumun yurt içi fiyatları Şangay Metal Piyasası - ŞMP (ShanghaiMetals Market)'nda oluşmakta; buradaki fiyatlar ise büyük ölçüde Şangay Vadeli İşlemler Borsası - ŞVİB (Shanghai Futures Exchange)'nda oluşan fiyatları izlemektedir. Söz konusu girdinin ÇHC'deki fiyatları incelendiğinde fiyatların LMB'deki fiyatlardan önemli ölçüde farklılaştığı görülmektedir. Soruşturma döneminde alüminyumun LMB'deki ortalama cari fiyatları ŞVİB'deki fiyatların yaklaşık olarak aylık ortalama %9 üzerinde seyretmiş, bazı aylarda fiyat farkı %24'e kadar yükselmiştir. Ağustos 2011'den itibaren dünya fiyatlarında

toplam talepteki gerilemeye bağlı olarak düşüş yaşanmış ancak bu dönemde ŞVİB'deki cari fiyat düzeyi LMB'deki fiyat düzeyinin üzerinde kalmıştır. Bu durum da ÇHC'deki alüminyum piyasasında oluşan fiyatların dünya piyasasından önemli ölçüde farklılaştığını göstermektedir.

(6) ÇHC'deki alüminyum fiyatları ile dünya alüminyum fiyatları arasındaki farklılaşmanın en önemli nedeninin, ÇHC iç piyasasına çeşitli araçlarla yapılan devlet müdahalesi olduğu, bu müdahale nedeniyle dünya piyasalarından izole edilmiş bir iç piyasa oluştuğu düşünülmektedir.

(7) ŞVİB Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu (ÇMKDK) (China SecuritiesRegulatory Commission) tarafından kontrol edilmektedir. ŞVİB faaliyetlerini Vadeli İşlemler Ticareti İdaresi Yönetmeliği, Vadeli İşlemler Borsası İdaresi Önlemleri ve kendi kuruluş sözleşmesi çerçevesinde yürütmektedir. Borsanın faaliyetlerini düzenleyen ve devlet organlarınca uygulanan kurallar çarpık fiyatlara ve düşük düzeyli fiyat hareketliliğine neden olmaktadır. Günlük fiyat hareketlerinin bir önceki günün fiyatlarının %4'ünden daha yüksek oranda yukarı veya aşağı yönlü hareketine izin verilmemektedir. Her ayın 15 inci gününe kadar alım satıma izin verilmekte, vadeli işlemlerin en çok on iki aylık dönemler için yapılmasına müsaade edilmektedir.

(8) Borsada sadece ÇHC vatandaşları işlem yapabilmekte, işlem yapma iznini ise ÇMKDK vermektedir. Borsada alım-satımı yapılan maddelerin fiziksel teslimi sadece ÇHC içinde onaylanmış belirli bir antrepodan gerçekleşmektedir. Tüm bu düzenlemelerin sonucu olarak LMB ile arbitraj yapmak mümkün olmadığından ÇHC alüminyum piyasası dünya piyasalarından izole hale gelmektedir. Bu nedenle ÇHC piyasa fiyatları ile dünya fiyatları eşitlenememektedir.

(9) Öte yandan, devletin hem birincil bir alüminyum satıcısı olması hem de Devlet Rezervleri Bürosu ve diğer devlet kurumları aracılığıyla yaptığı alımlar nedeniyle ŞVİB'deki fiyat oluşumuna doğrudan müdahalesi söz konusudur. 2008 finansal krizi sonrasında ÇHC Hükümeti tarafından çıkarılan teşvik paketi ile Devlet Rezervleri Bürosu'nun diğer işletmelerden alüminyum satın alması ve böylece iç talebi yapay bir şekilde canlı tutarak iç piyasada alüminyum fiyatlarının düşmesini engellemesi mümkün hale gelmiştir. Devlet eliyle yapılan satın alma işlemlerinin sonucu olarak soruşturma dönemi olan 2011 yılının son çeyreğinde ÇHC iç piyasa fiyatlarının dünya fiyatlarının tersine bir eğilim gösterdiği görülmektedir.

(10) ÇHC Hükümeti tarafından alüminyum için hazırlanan 12. Beş Yıllık Kalkınma Planı “birincil nitelikteki ürünlerde vergi ve ihracat vergisi iadelerinin ve diğer ekonomik kaldıraçların ayarlanmasını ve bu ürünlerde büyüme ve ihracatın sıkı şekilde kontrolünü” hedeflemektedir. Bu bağlamda bir takım vergi programları ile alüminyum sanayinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Alınan önlemlerle ham haldeki alüminyumun ihracatı zorlaştırılırken alüminyumdan mamul ürünlerin ihracatı teşvik edilmektedir. Bu hedefe uygun olarak, ham alüminyumun ihracatında %17 oranında ihracat vergisi uygulanmaktadır. Ham alüminyum ihracatına KDV iadesi verilmemekte, ithalatında ise %5 oranındaki gümrük vergisi tahsil edilmemektedir.

(11) Bu önlemlerin sonucu olarak, ham alüminyumun ihracatı engellenmekte, bu durum da yurt içinde alüminyum arzını artırarak hammadde fiyatının düşmesine neden olmaktadır. ÇHC’deki alüminyum üreticilerinin büyük çoğunluğu da devletin kontrolü altındadır.

(12) Bu açıklamalar çerçevesinde, ÇHC devletinin, soruşturma konusu ürünün üretiminde kullanılan bir hammaddenin iç piyasa fiyatlarına doğrudan etki ettiği ve bu durumun firmaların üretim maliyetleri ile fiyatlandırma kararlarını doğrudan etkilediği düşünülmektedir.

(13) Öte yandan, yapılan reformlara rağmen Hukou veya Huji olarak bilinen daimi ikamet izin sisteminin halen yürürlükte olduğu ve ÇHC merkezi ve yerel idaresinin üretimin temel girdilerinden biri olan işgücünün serbest dolaşımını kısıtladığı ve işçi ücretlerinin piyasa koşullarında oluşmasını engellediği tespit edilmiştir. Hukou sisteminde son dönemde yapılan reformların mevcut sistemi tam olarak ortadan kaldırmadığı, buna karşılık sistemin işleyişine ilişkin yetkilerin bir kısmının merkezi idareden yerel otoritelere devredildiği ve uygulamada işgücü üzerindeki baskının devam ettiği anlaşılmaktadır.

(14) Changfa firması soru formunda verdiği yanıtlarda ihtiyaç duyduğu hammaddeleri yurt dışından veya yurt içinden herhangi bir kısıtlamaya maruz kalmaksızın tedarik edebildiğini belirtmiştir. Adı geçen firma bu iddiasına dayanak olarak “Çin-Yabancı Sermaye Ortak Girişimlerine İlişkin Kanun”un 10 uncu maddesinde geçen “Onaylanan operasyonlar çerçevesinde, Ortak Girişim, ihtiyaç duyduğu hammadde, yakıt ve diğer maddeleri adillik ilkelerine uygun olarak ve gerekçe göstererek, ÇHC içinden veya yurt dışından tedarik edebilir” ifadesine atıf yapmıştır.

(15) Atıf yapılan madde hükmünde de açık bir şekilde ifade edildiği üzere, ÇHC'de kurulu ortak iştiraklerin yurt dışından ihtiyaç duydukları girdileri temin edebilmesi için uygulamada iki koşul bulunduğu anlaşılmaktadır. Buna göre ilgili ortak iştirakin ithal girdi tedarik edebilmesi bu tedarikin (i) onaylanmış bir operasyona ilişkin olmasına ve (ii) gerekçelendirilmesine bağlı bulunmaktadır. Buna karşılık serbest piyasa koşullarında, mevcut yasalara uygun olarak faaliyet gösteren bir işletmenin, kuruluş sözleşmesinde belirtilen faaliyetlerini yerine getirirken ihtiyaç duyduğu tüm girdileri kârını maksimize edecek şekilde en düşük maliyetli kaynaktan tedarik etmesi beklenmelidir. Nitekim serbest piyasa rejimlerinde her firmanın bu ilke çerçevesinde hareket edeceği varsayıldığından girdi tedarikinin hangi kaynaktan gerçekleştirileceğine ilişkin düzenleyici hükümlere rastlanması kural değil istisnai bir duruma işaret etmektedir. Bu bağlamda, ÇHC'de faaliyet gösteren bir işletmenin girdi tedarikinde yabancı bir kaynağa yönelmesi durumunda ilgili otoritelere gerekçe göstermek durumunda bırakılması firmaların maliyetlerine ve girdi teminine ilişkin kararlarını serbestçe veremediklerini göstermektedir.

(16) Buna ilaveten, Changfa firmasının soru formuna verdiği yanıtlarda herhangi bir sübvansiyon programından yararlanmadığını belirtmiş olmasına rağmen soruşturma döneminde kamu otoritelerinden çeşitli miktarlarda sübvansiyon aldığı firmanın sunduğu faaliyet raporlarından tespit edilmiştir.

(17) Son olarak, firmanın tesislerinin bulunduğu arazinin firmaya ait olmadığı, Wujin yerel idaresi tarafından arazinin kullanım hakkının firmaya verildiği firma tarafından sunulan belgelerden anlaşılmaktadır. Nitekim firma, söz konusu araziye ilişkin muhasebe kayıtlarını "maddi olmayan varlıklar" kalemi altında tutmaktadır. ÇHC'de kamu idaresi tarafından gerçek veya tüzel kişilere toprak edinme hakkı tanınmamakta, bu durum devletin temel üretim girdilerinden biri olan arazi üzerinde mutlak söz sahibi olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifadeyle, üretimin temel girdilerinden birisi olan arazinin değerinin piyasa koşullarında oluşmadığı anlaşılmaktadır.

(18) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, Changfa firmasının piyasa ekonomisi koşulları altında faaliyet gösterdiği iddiası kabul edilmemiş, bu nedenle firma için normal değerin tespitinde Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükmüne uygun olarak oluşturulmuş normal değer yöntemine başvurulmuştur.

Oluşturulmuş normal değer

MADDE 15 – (1) Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde ve yukarıdaki açıklamalar ışığında, ÇHC'de yerleşik işbirliğinde bulunan Changfa firmasının piyasa ekonomisinde faaliyet göstermediği kabul edildiğinden normal değer, Türkiye'de benzer malın birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur.

(2) Normal değer tespiti yapılırken Türkiye'deki veriler olduğu gibi alınmamış, uluslararası piyasa koşulları göz önüne alınarak, ÇHC'de yerleşik Changfa firmasının lehine olacak şekilde hammadde, işgücü, enerji, amortisman ve genel, idari ve satış giderlerinde çeşitli ayarlamalar yapılmıştır.

İhraç fiyatının belirlenmesi

MADDE 16 – (1) İşbirliği yapan üretici-ihracatçı firmalar için ihraç fiyatı kural olarak Türkiye'ye satışlarında bağımsız alıcılarca fiilen ödenen fiyat esasında belirlenmiştir.

(2) Greaves firmasının yanıtları incelendiğinde birbirine benzer nitelikte olan soruşturma konusu ürün tiplerinin fiyatlarının Türkiye'deki farklı alıcılara yapılan satışlarda ciddi değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durumun makul bir şekilde açıklanabilmesi için öncelikle ürün tiplerinin özellikleri ve birim üretim maliyetleri incelenmiştir. Yapılan bu inceleme sonucunda, farklı müşterilere satılan ürün tiplerinin büyük benzerlikler taşıdığı, nitekim birim üretim maliyetlerinin de ihmal edilebilir düzeyde farklılıklar gösterdiği ve fiyatlar arasındaki değişkenliği açıklamak için yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

(3) Tespit edilen fiyat farklılığına ilişkin olarak yerinde doğrulama soruşturması sırasında firmadan açıklama talep edilmiştir. Firma yetkilileri, Türkiye'deki alıcılar arasındaki fiyat farklılaşmasının bu alıcılarla olan iş ilişkisinin niteliğinden kaynaklandığını, daha uzun süre iş yapılan alıcılar için farklı fiyatlandırma politikası belirlendiğini ifade etmişlerdir.

(4) Yapılan bu açıklama da firmanın Türkiye'deki alıcılara göre farklı fiyat politikası benimsemiş olduğunu doğrular niteliktedir. Bu tespit ışığında, aynı ürün tipleri için farklı fiyat politikası uyguladığı ve belirli bir müşteriye daha düşük fiyatlı satış gerçekleştirmek suretiyle müşteriler arasında önemli fiyat farklılaşmasına gittiği ve söz konusu müşteri özelinde daha yüksek oranda

damping yaptığı tespit edilmiştir.

(5) Firma nihai bildirime ilişkin olarak sunduğu yanıtta müşteriler arasında görülen fiyat farklılaştırmasının satış hacimlerine bağlı olarak yapılan bir indirimden kaynaklandığını iddia etmiştir. Bu bağlamda, yüksek miktarlarda alım yapan müşterilere daha uygun fiyatlarla ürün tedarik edildiği belirtilerek, bu uygulamanın çok miktarda alım yapan müşteriler için üretim bandının hazırlanması gibi maliyetlerin daha düşük olması nedeniyle makul kabul edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

(6) Bununla beraber, bahse konu müşterilere satışı yapılan ürün tiplerinin özellikleri incelendiğinde bu ürün tiplerinin üretim maliyetlerinin büyük oranda aynı olduğu ve aynı üretim bandında üretilmelerinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, indirimli satışlar ile diğer satışların işlem bazında karşılaştırılması sonucunda ilgili ürün tiplerinde daha az miktarda satış yapılmasına rağmen daha düşük fiyatlardan satış yapıldığı görülmüştür. Bu tespitler ışığında, firmanın bu konudaki itirazı kabul edilmemiştir.

Fiyat karşılaştırması

MADDE 17 – (1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, ilgili taraflarca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş ve kalite sınıflandırması, taşıma, sigorta, yükleme ve bindirme masrafları, paketleme giderleri, ödeme koşulları, ticarî aşama farklılığı, indirim, geri ödeme, banka masrafları, vergi iadesi gibi belgelendirilen, uygulanabilir ve haklı görülen ayarlamalar yapılmıştır.

(3) Hindistan’da yerleşik Greaves firması, kendisine gönderilen soru formuna verdiği yanıtta yurt içinde satışını gerçekleştirdiği motor tiplerinin Türkiye’ye ihraç edilen motor tiplerinden farklı olduğunu ifade ederek gerek ürün kodu açısından gerekse ürün özellikleri bakımından ihraç edilen ürün tipleri ile yurt içi satışlara konu olan ürün tipleri arasında birebir eşleştirme yapılmasının mümkün olmadığını belirtmiştir.

(4) Buna karşılık, firma Türkiye’ye ihraç edilen ürün tiplerine en yakın ürün tiplerini belirlemeye çalışarak fiyat karşılaştırmasının bu tipler arasında yapılmasını, ürün tipleri arasındaki fiziksel farklardan kaynaklanan maliyet farklarının da fiyat ayarlaması aşamasında dikkate alınmasını talep etmiştir.

(5) Bununla beraber, firma tarafından gönderilen yanıtlar incelendiğinde, birbirinin muadili olduğu öne sürülen ürünler arasında ciddi maliyet farklarının bulunduğu tespit edilmiştir. Özellikle bahse konu ürün tiplerinin hammadde maliyetleri arasında ciddi farklılıklar bulunması nedeniyle muadil olduğu iddia edilen ürün tiplerinin birbirinden farklı ürünler olduğu ve söz konusu farklılıkların aynı ürün modelleri arasındaki fiziksel farktan değil farklı ürün tipleri olmasından kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle firmanın fiziksel farklılıklara ilişkin ayarlama yapılması talebi uygun görülmemiştir.

(6) Greaves firması nihai bildirime ilişkin yanıtlarında fiziksel farklılık ayarlaması talebinin kabul edilmemesine itiraz etmiş, Türkiye’ye satılan ürün tipleri ile yurt içine satılan ürün tiplerinin arasında marş motoru gibi farklı aksamların kullanılmasından kaynaklanan farklar bulunduğunu öne sürmüştür. Firma yanıtında, iç piyasada satılan ürün tiplerinin marş motoruna sahip olmadığını, bu motor tiplerinin iple çalıştırılan motorlardan oluştuğunu belirtmiştir. Türkiye’ye satılan motor tiplerinin de iple çalıştırılabileceği ve bu nedenle her iki piyasaya satılan motor tiplerinin birbirinin muadili olarak kabul edilmesi gerektiği savunulmuştur.

(7) Daha önce de ifade edildiği gibi Türkiye’ye satılan ürün tipleri ile Hindistan iç piyasasına satılan ürün tiplerinin üretim maliyetleri, müşteri algılaması ve tercihi ile sahip oldukları işlevler bakımından farklı ürünler olduğu gerek sunulan verilerin incelenmesinden gerekse yerinde doğrulama esnasında firma yetkilileri ile yapılan görüşmelerden anlaşılmaktadır. Bu nedenle, firmanın nihai bildirim sonrasında yaptığı bu itirazın kabulü uygun görülmemiştir.

Damping marjları

MADDE 18 – (1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi hükmü çerçevesinde damping marjları, normal değer ile ihraç fiyatlarının ağırlıklı ortalamalarının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel bildirimlerinde ayrıntılı olarak gösterilmektedir. İşbirliğine gelmeyen firmalar için ise Yönetmeliğin

26 ncı maddesi hükmü uyarınca damping marjı tespiti yapılmıştır.

(2) Buna göre, soru formuna cevap veren üretici/ihracatçı firmalar ile işbirliğinde bulunmayan diğer firmalar için CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

Hindistan

Greaves Cotton Limited..... % 5,71

Hindistan'da yerleşik diğer firmalar.....% 14,38

ÇHC

Changzhou Changfa Imp. & Exp. Co., Ltd..... % 152,48

ÇHC'de yerleşik diğer firmalar..... % 165,18

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Zarar Tehdidine İlişkin Belirlemeler

Genel

MADDE 19 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın hacminde mutlak anlamda ya da Türkiye tüketimine oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenmiştir. Bu inceleme, zarar incelemesine esas olarak kabul edilen 2009-2011 yılları arasındaki dönem için yapılmıştır. Bununla beraber, aynı dönem için genel ithalatın gelişimi ile soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın seyri de incelenmiştir.

Genel ithalatın gelişimi ve fiyatları

MADDE 20 – (1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2009 yılında 8.544 adet iken 2010 yılında ciddi şekilde artış göstererek 22.763 adede, 2011 yılında ise 36.389 adede yükselmiştir.

(2) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla 538 ABD Doları/Adet ve 546 ABD Doları/Adet olan birim fiyatların 2011 yılında 609 ABD Doları/Adede yükseldiği görülmektedir.

Soruşturma konusu ithalatın gelişimi ve fiyatları

MADDE 21 – (1) ÇHC menşeli ithalatın gelişimi incelendiğinde, 2009 yılında 6.223 adet olarak gözlenen ithalat miktarının 2010 yılında %138 oranında artarak 14.806 adede ulaştığı, 2011 yılında ise 2010 yılındaki miktarla karşılaştırıldığında %48 oranında artış göstererek 21.936 adede ulaştığı görülmektedir. ÇHC menşeli ithalatın 2011 yılı ile 2009 arasındaki toplam artış oranı %252, ortalama yıllık artış oranı ise %88 olarak gerçekleşmiştir.

(2) ÇHC menşeli ithalatın soruşturma konusu ürün ithalatı içerisindeki payına bakıldığında ise 2009 yılında %73 seviyesinde olan ithalat içindeki payın 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla %65 ve %60 olarak gerçekleştiği görülmektedir. ÇHC menşeli ithalat 2009-2011 yılları arasında ciddi düzeyde artmasına rağmen genel ithalatta görülen artış nedeniyle toplam ithalat içerisindeki payını koruyamamıştır.

(3) ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatın ortalama birim fiyatları 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla 291 ABD Doları/Adet ve 282 ABD Doları/Adet iken 2011 yılında 289 ABD Doları/Adet olarak kaydedilmiştir.

(4) 2009 yılında 416 adet olan Hindistan menşeli ithalat miktarı 2010 yılında 35 adede gerilemiş, 2011 yılında ise 1.802 adede ulaşmıştır. Bu dönemde Hindistan menşeli ithalatın ithalat içerisindeki payı incelendiğinde ise 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla %5 ve %0,2 olan ithalat içi payın 2011 yılında tekrar %5'e ulaştığı görülmektedir.

(5) Hindistan'dan gerçekleştirilen ithalatın ortalama birim fiyatlarına bakıldığında 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla 574 ABD Doları/Adet ve 695 ABD Doları/Adet olan birim fiyatların 2011 yılında 616 ABD Doları/Adet seviyesine gerilediği görülmektedir.

(6) Soruşturmaya konu her iki ülkeden gerçekleştirilen ithalatın gelişimi toplu olarak incelendiğinde 2009 yılında 6.639 adet olan ithalat miktarının 2010 yılında %124 oranında artış göstererek 14.841 adede yükseldiği, 2011 yılında ise 2010 yılına göre %60 oranında artarak

23.738 adede ulaştığı görülmektedir. 2009-2011 yılları arasındaki artış oranı %258, bu dönemdeki yıllık ortalama artış oranı ise %89 olarak gerçekleşmiştir.

Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalat

MADDE 22 – (1) Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalata bakıldığında 2009 yılında 1.905 adet olan ithalat miktarının 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla 7.922 ve 12.651 adet olarak gerçekleştiği görülmektedir. Üçüncü ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payı ise 2009 yılında %22, 2010 ve 2011 yıllarında ise %35 düzeyindedir.

(2) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın ortalama birim fiyatlarına bakıldığında da 2009 yılında 1.337 ABD Doları/Adet olan ortalama birim fiyatın 2010 yılında 1.041 ABD Doları/Adede gerilediği, 2011 yılında ise 1.163 ABD Doları/Adet olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Türkiye toplam benzer mal tüketimi ve pazar payları

MADDE 23 – (1) Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretici ile daha önce üretim yapan diğer bir yerli üreticinin yurt içi satışları genel ithalat miktarı ile toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurtiçi satışlarının ve soruşturma konusu ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır.

(2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2009’da 100 iken 2010 yılında 202 birime yükselmiş, 2011 yılında ise 322 birime ulaşmıştır. 2009-2011 yılları arasında tüketimde görülen artış oranı %222, aynı dönemde görülen yıllık ortalama artış oranı ise %79 seviyesindedir.

(3) ÇHC’nin 2009 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2010 yılında 118 birime yükselmiş, 2011 yılında ise 110 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Hindistan’ın 2009 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi 2010 yılında 4 birime gerilemiş, 2011 yılında ise 135 birime yükselmiştir.

(5) Başvuru konusu ÇHC ve Hindistan menşeli ithalatın toplam pazar payları endeksi ise 2009 yılı 100 kabul edildiğinde 2010 ve 2011 yıllarında 111 birim olarak gerçekleşmiştir.

(6) Diğer ülkelerin toplam pazar payı 2009 yılında 100 kabul edildiğinde, 2010 ve 2011 yıllarında 206 birim olarak gerçekleşmiştir.

(7) Son olarak yerli üretim dalının pazar payı 2009 yılında 100 birim kabul edildiğinde 2010 yılında 47 birime gerilemiş, 2011 yılında ise 46 birim olarak gerçekleşmiştir.

Dampingli ithalatın yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisi

MADDE 24 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken işbirliğine gelen ihracatçıların sunduğu fiyatlar ile ithalatın fiyatları kullanılarak fiyat kırılması hesaplanmış; ayrıca, yerli üretim dalının yurt içi birim fiyatlarının reel gelişimini göstermek üzere fiyat yıpranması tespiti yapılmıştır.

Fiyat kırılması

MADDE 25 – (1) Fiyat kırılması, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını gösterir.

(2) Fiyat kırılması analizinde soruşturma konusu ülkelerin CIF ithal fiyatlarının üzerine gümrük vergisi ve diğer ithalat masrafları ilave edilerek bulunan soruşturma konusu ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatları, yerli üretim dalının ortalama yurtiçi satış fiyatları ile karşılaştırılmıştır. Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın yurtiçi pazara giriş fiyatı bulunurken CIF ithal fiyatlarına gümrüklerde gerçekleşen diğer masraflar için %2 oranında ilave yapılmıştır. Soruşturma konusu ürünün Hindistan menşeli olanları gümrük vergisinden muaf olup, ÇHC menşeli ithalat için %4,2 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır.

(3) Buna göre ÇHC menşeli ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF ihraç fiyatına göre 2009 yılında %336, 2010 yılında %401, 2011 yılında ise %369 düzeyinde kırdığı tespit edilmiştir. ÇHC’de yerleşik işbirliğine gelen Changfa firmasının soruşturma dönemi olan 2011 yılında Türkiye’ye gerçekleştirdiği satışlar içerisinde en büyük paya sahip olan motor tipinin ortalama piyasaya giriş fiyatı ile yerli üretim dalının muadil ürününün ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırıldığında tespit edilen fiyat kırılması oranı ise %319 seviyesindedir.

(4) Hindistan menşeli ithalat için yapılan hesaplamalarda ise fiyat kırılması düzeyinin 2009 yılında %122, 2010 yılında %103, 2011 yılında ise %121 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Hindistan'da yerleşik Greaves firmasının soruşturma döneminde Türkiye'ye gerçekleştirdiği satışlar içerisinde en büyük paya sahip olan motor tipinin ortalama piyasaya giriş fiyatı ile yerli üretim dalının muadil ürününün ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırıldığında tespit edilen fiyat kırılması oranı ise %117 seviyesindedir.

Fiyat yıpranması

MADDE 26 – (1) Fiyat yıpranması yerli üretim dalının birim fiyatlarında dampingli ithalat nedeniyle yaşanan reel gerilemedir. Yerli üretim dalının yurt içi birim satış fiyatlarında gerileme olup olmadığı enflasyondan arındırılarak incelendiğinde, 2009 yılında 100 birim olan fiyatların 2010 yılında 99, 2011 yılında ise 94 birime gerilediği görülmüştür. Bu bağlamda, yerli üretim dalının yurt içi birim fiyatlarında 2009-2011 yılları arasındaki dönemde %6 oranında fiyat yıpranması tespit edilmiştir.

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

MADDE 27 – (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin incelenmesinde başvuru sahibi Anadolu Motor firmasının soruşturma konusu ürüne ait 2009-2011 yılları arasındaki verileri esas alınmıştır. Yönetmeliğin 17 nci maddesi hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla, zarar dönemi içerisinde yerli üretim dalının üretim, satış, pazar payı, yurtiçi fiyatlar, kapasite, kapasite kullanımı, maliyetler, stoklar, istihdam, ücretler, verimlilik, nakit akışı, yatırımlardaki artış, kârlılık, büyüme, sermaye artışı, net dönem kârı/zararı göstergeleri analiz edilmiştir.

(2) Söz konusu dönem için yapılan zarar analizinde eğilimi görebilmek amacıyla TL bazındaki veriler TÜİK tarafından hesaplanan yıllık ortalama üretici fiyatları endeksi kullanılarak enflasyondan arındırılmış, reel hale getirilmiş ve 2009 yılı esas alınarak endekslenmiştir.

a) Üretim, yerli üretim dalının soruşturmaya konu üründeki üretim miktarı endeksi 2009 yılında 100 birim kabul edildiğinde 2010 yılında artarak 118 birime yükselmiştir. 2011 yılı endeks değeri ise 137 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi satışlar:

1) Yerli üretim dalının 2009 yılında 100 birim olan yurt içi satış miktarı endeksi ise 2010 yılında 89 birime gerilemiş, 2011 yılında ise 144 birim olarak gerçekleşmiştir.

2) Yerli üretim dalının yurt içi satış hâsılatı incelendiğinde ise 2009 yılında 100 birim olan endeks değerinin 2010 yılında 88 birime gerilediği, 2011 yılında ise 135 birime yükseldiği görülmektedir.

c) İhracat, yerli üretim dalının 2009 yılında 100 birim olan ihracat miktar endeksi ise 2010 ve 2011 yıllarında 114 birim olarak gerçekleşmiştir.

ç) Pazar Payı:

1) Soruşturma konusu ürünün yurt içi tüketiminin 2009 yılı 100 olarak alındığında takip eden dönemde ciddi şekilde artarak 2010 yılında 202, 2011 yılında ise 322 birime ulaştığı görülmektedir. Bu artış, soruşturma konusu üründe Türkiye pazarının 2009-2011 arasında %222 oranında büyümüş olduğunu göstermektedir.

2) Soruşturma konusu ürünün toplam Türkiye pazarında görülen bu ciddi artışa karşılık yerli üretim dalının büyüyen pazardan pay alamadığı, 2009 yılındaki pazar payının ciddi oranda düştüğü tespit edilmiştir. Buna göre, 2009 yılında 100 birim olan pazar payının, 2010 yılında ciddi düzeyde azalarak 47 birime gerilediği, 2011 yılında ise 46 birim olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu veriler, 2009-2011 arasındaki dönemde toplam Türkiye pazarı %222 oranında büyürken yerli üretim dalının pazar payının aynı dönemde %54 oranında gerilediğine işaret etmektedir.

d) Yurtiçi fiyatlar, yerli üretim dalının ilgili üründe ağırlıklı ortalama yurtiçi birim satış fiyatı endeksinin, 2009 yılı verileri 100 olarak alındığında, 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla 99 ve 94 birim olarak gerçekleştiği görülmektedir.

e) Maliyetler, yerli üretim dalının ilgili üründe ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi 2009 yılında 100 iken, takip eden dönemde düşüş göstererek 2010 yılında 84’e, 2011 yılında ise 78 birime gerilemiştir.

f) Stoklar, yerli üretim dalının ilgili üründeki stok verileri incelendiğinde 2009 yılında 100 birim olan stok düzeyi endeksinin, 2010 yılında 157 birime yükseldiği, 2011 yılında ise 124 birim olarak gerçekleştiği görülmektedir.

g) Kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO), yerli üretim dalının üretim kapasitesinde incelenen dönem boyunca herhangi bir değişiklik olmamıştır. Buna karşılık 2009 yılında 100 birim kabul edilen KKO'nun 2010 yılında 118 birime, 2011 yılında ise 137 birime yükseldiği görülmektedir.

ğ) İstihdam, yerli üretim dalının ilgili üründeki çalışan toplam işçi sayısı endeksi 2009 yılında 100 kabul edildiğinde, 2010 yılında 103 birime, 2011 yılında ise 111 birime yükselmiştir.

h) Ücretler:

1) Yerli üretim dalı nihai bildirim sonrasında sunduğu görüşlerinde ücret endeksinde düzeltme yapılmasını talep ederek sadece soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçilerin ücret endeksinin dikkate alınmasını istemiştir. Bahse konu talep kabul edilerek ücret endeksinde düzeltme yapılmıştır.

2) Buna göre, yerli üretim dalının ilgili ürün üretiminde çalışan işçilerinin aylık giydirilmiş brüt ücret endeksi 2009 yılında 100 olarak alındığında, 2010 yılında 99 birim, 2011 yılında ise 91 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Verimlilik, yerli üretim dalının ilgili ürün üretiminde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2009 yılında 100 iken, 2010 yılında 115'e, 2011 yılında ise 123 birime ulaşmıştır.

i) Kârlılık, yerli üretim dalının ilgili üründe ticari maliyetleri ve ortalama yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi ürün birim kârlılık endeksi 2009 yılında 100 birim kabul edildiğinde 2010 yılında 233, 2011 yılında ise 238 birime yükselmiştir. Yurt içi satış fiyatlarında reel olarak düşük de olsa gerileme yaşanırken yurt içi satış kârlılığında bu seviyede artış görülmesinin nedeni firmanın ortalama birim ticari maliyetlerinde görülen düşüştür.

j) Nakit akışı, yerli üretim dalının ilgili ürün satışları ile yarattığı nakit akışı endeksi toplam kârlılıkta görülen iyileşme nedeniyle ürün amortismanındaki gerilemeye rağmen olumlu seyretmiştir. Buna göre, 2009 yılında 100 birim olan ürün nakit akışı endeksi 2010 yılında 152

birime yükselmiş, 2011 yılını ise 295 birim olarak tamamlamıştır.

k) Net kârlılık, özkaynakların kârlılığı:

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2009 yılı itibariyle 100 birim olan yatırımların geri dönüş oranı (Kâr/Özkaynak), 2010 yılında 317 birime yükselmiş, 2011 yılında ise 233 birim olarak gerçekleşmiştir.

2) Yatırım hâsılatı (Kâr/Aktif Toplamı) oranına bakıldığında ise 2009 yılında 100 birim kabul edilen oran, 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla 268 ve 227 birim olarak gerçekleşmiştir.

l) Büyüme, yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, aktif büyüklüğü reel olarak 2009 yılında 100 iken, takip eden iki yılda sırasıyla 117 ve 109 birim olarak gerçekleşmiştir.

m) Sermaye artışı, yerli üretim dalının sermaye artırma yeteneğini görebilmek amacıyla yerli üretim dalının bütün faaliyetlerinde kullanılan öz sermayesinin gelişimi incelenmiştir. Buna göre, 2009 yılında 100 birim olan öz sermaye endeksi, 2010 yılında 98 birime gerilemiş, 2011 yılında tekrar yükselerek 106 birime ulaşmıştır.

n) Yatırımlardaki artış, yerli üretim dalı incelenen dönem boyunca herhangi bir tevsi yatırımı yapmamıştır. Firmanın 2009 yılında 100 birim olan yenileme yatırım tutarı 2010 yılında 68 birime, 2011 yılında ise 24 birime gerilemiştir.

Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

MADDE 28 – (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri dampingli ithalattan kaynaklanan maddi zararın henüz oluşmadığını göstermektedir. Nitekim üretim ve kârlılık göstergelerinin incelenen dönemde olumlu bir seyir gösterdiği, bilhassa ürün kârlılığının devam etmesi nedeniyle bilanço zararı şeklinde bir zararın oluşmadığı anlaşılmaktadır. Bununla beraber kârlılıktaki artışın artan satış miktarları ve birim fiyatlardan ziyade düşen ticari maliyetlerden kaynaklandığı görülmektedir.

(2) Öte yandan, yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı, stokları, stok çevrim hızı ve pazar payı gibi ekonomik göstergeleri, soruşturmaya konu ithalatın bir önceki yıla göre %60 oranında artış göstererek en yüksek seviyesine ulaştığı 2011 yılı için detaylı bir şekilde incelendiğinde maddi

zarar tehdidinin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim bu dönemde yurt içi satış miktarları üretim artışına paralel bir seyir izleyememiş, ihracat miktarının da sabit kalması nedeniyle soruşturmaya konu ürün stoklarında artışlar yaşanmıştır. Bu durum, yerli üretim dalının stok çevrim hızının da düşmesine yol açmıştır.

(3) Yerli üretim dalının, dampingli ithalattan kaynaklanan maddi zarar tehdidi ile karşı karşıya olduğunu gösteren bir diğer gösterge de pazar paylarındaki değişimdir. Soruşturmaya konu üründe toplam Türkiye pazarı 2009-2011 döneminde büyük gelişim gösterirken dampingli ithalatın da bu büyüyen pazardan giderek daha fazla pay almaya başladığı görülmektedir. 2009-2011 yılları arasında toplam Türkiye pazarı %222 oranında büyürken soruşturmaya konu ÇHC menşeli ithalat aynı dönemde %252, Hindistan menşeli ithalat ise %333 oranında artış göstermiştir. Dampingli ithalattaki bu artışa paralel olarak her iki ülkenin pazar paylarının da önemli ölçüde artış gösterdiği; ÇHC menşeli dampingli ithalatın pazar payında %10, Hindistan menşeli dampingli ithalatın pazar payında ise %35 oranında artış yaşandığı tespit edilmiştir. Aynı dönemde yerli üretim dalının pazar payı ise önemli ölçüde gerilemiştir. Diğer bir ifadeyle, yerli üretim dalı büyüyen pazardan daha fazla pay almayı başaramadığı gibi mevcut pazar payını da koruyamamıştır.

(4) Dampingli ithalatın ağırlıklı ortalama birim fiyatlarının yerli üretim dalının ortalama yurt içi fiyatlarının büyük ölçüde altında olduğu da dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde pazardaki mevcut koşullar altında dampingli ithalattaki artışın ve buna paralel pazardaki büyümeden daha fazla pay alma eğiliminin sürebileceği ve bu nedenle yerli üretim dalının pazar payının daha da daralacağı ve ekonomik göstergelerinin kötüleşeceği beklenmektedir. Bu durumda dampingli ithalatın maddi zarar tehdidinin ötesine geçerek yerli üretim dalı üzerinde maddi zarara neden olabileceği değerlendirilmektedir.

Maddi zarar tehdidinin varlığına ilişkin diğer değerlendirmeler

MADDE 29 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi hükmü çerçevesinde maddi zarar tehdidinin belirlenmesinde dikkate alınması gereken unsurlar incelenmiştir. Buna göre;

a) ÇHC’den gerçekleştirilen dampingli ithalatın zarara ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı 2009-2011 yılları arasındaki dönemde yıllık ortalama %88 oranında; Hindistan menşeli ithalatın ise

aynı dönemde yıllık ortalama %108 oranında artış gösterdiği tespit edilmiştir. 2009 ile 2011 yılları arasındaki ithalat artış oranları ise ÇHC için %252, Hindistan için ise %333 oranındadır ve dampingli ithalatta önemli ölçüde artış olduğuna işaret etmektedir.

b) ÇHC ve Hindistan'da yerleşik işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların soru formlarına verdikleri yanıtların incelenmesi neticesinde, bahse konu firmaların üretim kapasitelerinin tamamını kullanmadıkları, Türkiye'ye gerçekleştirdikleri ihracat miktarına nispetle ciddi üretim kapasitelerinin bulunduğu ve ihtiyaç halinde Türkiye'ye yönlendirilebilecek fazla üretim kapasiteleri bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu husus, yakın bir gelecekte dampingli ithalatta önemli bir artış ihtimalinin var olduğunu göstermektedir.

c) Soruşturmaya konu ülkelerden gerçekleştirilen dampingli ithalatın birim fiyatlarının gerek yerli üretim dalının fiyatlarına gerekse üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın birim fiyatlarına göre önemli ölçüde düşük seyrettiği ve yerli üretim dalının yurt içi birim fiyatları üzerinde önemli ölçüde fiyat kırılmasına neden olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle dampingli ithalat, yurt içi fiyatları önemli ölçüde düşürecek veya fiyatların artışını engelleyecek ve ithalata olan talebi artırabilecektir.

ç) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki stok miktarının normal şartlar altında düşük stok miktarlarıyla çalışan bu sektör için önemli düzeylerde artış gösterdiği ve 2009-2011 döneminde %24 oranında yükseldiği görülmüştür.

(2) Yukarıdaki tespit ve değerlendirmeler ışığında, Hindistan ve ÇHC menşeli dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerinde maddi zarar tehdidine yol açtığı değerlendirilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Dampingli İthalat ile Zarar Tehdidi Arasındaki Nedenselliğe İlişkin Belirlemeler

Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

MADDE 30 – (1) Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın 2009-2011 yılları arasında hem miktar hem de değer bazında artış gösterdiği ve bu artışa paralel olarak yurt içi piyasadan aldığı pazar payının yerli üretim dalı aleyhine yükseldiği tespit edilmiştir. 2009-2011 yılları arasında

toplam Türkiye tüketimi %222 oranında büyürken Hindistan menşeli ithalatın %333, ÇHC menşeli ithalatın ise %252 oranında arttığı belirlenmiştir. Soruşturmaya konu ülkelerin Türkiye pazarından aldıkları pay bu dönemde artarken yerli üretim dalının pazar payı önemli ölçüde gerilemiştir. Bu veriler, yerli üretim dalının dampingli ithalat nedeniyle Türkiye piyasasındaki nispi konumunun iç piyasadaki toplam genişlemeye paralel bir seyir izlemediğini göstermektedir.

(2) Öte yandan, dampingli olduğu tespit edilen ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını önemli ölçüde kırdığı tespit edilmiştir. Hâlihazırda, artan dampingli ithalat nedeniyle büyüyen Türkiye pazarından yeterli pay alamayan, hatta 2009 yılındaki pazar payını dahi koruyamayan yerli üretim dalının bu fiyat düzeyleri sabitken dampingli ithalat ile rekabet edebilmesi mümkün görülmemektedir.

(3) Bu tespitler ışığında, ÇHC ve Hindistan menşeli ithalatın yerli üretim dalı üzerinde maddi zarar tehdidine yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır.

(4) Hindistan'da yerleşik Greaves firması nihai bildirime ilişkin yanıtında zarar tehdidinin varlığına ilişkin olarak yerli üretim dalının büyüyen pazardan pay alamamasının gerekçe gösterilmesine karşı çıkmış, yerli üretim dalının pazar payını koruyamamasının nedeninin fiyatlarını düşürmemesi olduğunu iddia etmiştir. Greaves firması, incelenen dönemde yerli üretim dalının birim fiyatlarını üretim maliyetlerindeki iyileşmeye rağmen indirmediğini ve bu durumun kârlılıkta iyileşmeye neden olduğunu savunmuştur. Firma ayrıca, yerli üretim dalının büyüyen pazardan pay alamamasının nedeninin üçüncü ülkeler menşeli ithalatta görülen artış olduğunu iddia etmiştir.

(5) Yerli üretim dalının birim maliyetlerindeki düşüşü fiyatlarına yansıtmamış olması nihai bildirime ilişkin yanıt gönderen ithalatçı firmalardan birisi tarafından da gündeme getirilmiştir. Yerli üretim dalının yüksek kârlılık koşullarında faaliyet göstermeye çalışarak soruşturma konusu ürünü kullanarak imalat yapan firmaların rekabet koşullarını olumsuz şekilde etkilediği öne sürülmüştür.

(6) Yukarıda da ifade edildiği üzere, gerek başvuruda sunulan gerek soruşturma sürecinde elde edilen bulgular yerli üretim dalında maddi zararın varlığına değil maddi zarar tehdidinin varlığına işaret etmektedir. Maddi zarar tehdidinin söz konusu olduğu piyasa koşullarında yerli üretim

dalının belirli ekonomik göstergelerinde müspet anlamda maddi zararın varlığını gösteren verilere ulaşılamaması olağandır.

(7) Öte yandan, ithalatın mutlak ve pazar payına nispeten gelişiminin incelenmesi tek başına bir sonuca varmak için yeterli değildir. Bu itibarla, soruşturma konusu ithalatın birim fiyatlarının gelişiminin ve yerli üretim dalının birim fiyatları üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle Greaves firmasının Türkiye'ye satışını gerçekleştirdiği motor tipleri incelendiğinde, bunların yerli üretim dalı tarafından üretilen motorlarla büyük benzerlik taşıdığı görülmektedir. Nitekim her iki firma da üretime İtalyan Lombardini lisansı altında başlamıştır. Bu bağlamda, her ne kadar yerli üretim dalı birim maliyetlerindeki düşüşü fiyatlarına yansıtmamış olmasına rağmen, Greaves firması tarafından Türkiye'ye satışı yapılan motor tiplerinin yerli üretim dalının yurtiçi birim fiyatları üzerinde önemli ölçüde fiyat kırılmasına yol açtığı tespiti geçerliliğini korumaktadır. Nitekim ürün tipleri bazında %117 oranında olan fiyat kırılmasının yerli üretim dalının maliyetleri oranında düşürülmeyen birim fiyatları ile açıklanması mümkün görülmemektedir.

Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

MADDE 31 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi hükümleri uyarınca, yerli üretim dalında maddi zarara yol açabileceği düşünülen diğer bilinen unsurlar incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde, dampingli ithalat dışında diğer bilinen unsurlardan herhangi birinin yerli üretim dalında tespit edilen maddi zarar üzerinde önemli olumsuz etkiye neden olamayacağı belirlenmiştir.

Diğer ülkelerden ithalat

MADDE 32 – (1) 2009-2011 döneminde diğer ülkelerden yapılan ithalat miktarı ve bu ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın toplam pazar payı da artmıştır. Buna karşılık, üçüncü ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının, soruşturma konusu ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın birim fiyatlarının çok üstünde seyrettiği, bu haliyle üçüncü ülkeler menşeli ithalatın yerli üretim dalında zarara yol açmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Nitekim, üçüncü ülkeler menşeli ithalat görece yüksek fiyat düzeylerinin rekabet üzerinde bozucu etki yaratmaması nedeniyle

yerli üretim dalı tarafından şikâyete konu edilmemiştir.

Diğer unsurların etkisi

MADDE 33 – (1) Yapılan incelemede soruşturmaya konu ürünün kullanım alanı ve tüketici algılanmasının aynı kaldığı ve dolayısıyla tüketim eğiliminde bir değişiklik olmadığı; soruşturmaya konu ülkelerde üretilen benzer ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen benzer ürünün üretim teknolojisinde bir farklılık gerçekleşmediği belirlenmiştir.

(2) Diğer taraftan, soruşturmaya konu ürünün ithalatında ve ihracatında ne Türkiye ne de soruşturmaya konu ülkeler nezdinde ticareti kısıtlayıcı bir gelişmenin gerçekleşmediği tespit edilmiştir.

(3) İlgili taraflarca, dampingli ithalat dışında yerli üretim dalında maddi zarara yol açabilecek herhangi bir unsur iddia edilmemiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Sonuç ve Karar

Karar

MADDE 34 – (1) Soruşturma sonucunda, soruşturmaya konu ülkeler menşeli ithalatın dampingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarar tehdidine yol açtığı ve her ikisi arasında illiyet bağının mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ekonomi Bakanının onayı ile aşağıda tanımı ve menşei belirtilen eşyanın Türkiye’ye ithalatında karşısında belirtilen oranlarda dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

GTİP **(Değişik: RG - 25.07.2014 - 29071)**	***Eşyanın Tanımı***	**Menşe Ülke**	**Firma**	**Dampinge Karşı *Önlem (CIF Bedelin %)***
8408.90.41.90.00	Diğerleri (su soğutmalı ve birden fazla silindire sahip motorlar hariç)	Hindistan	Greaves Cotton Limited	5,71
			Diğerleri	14,38
		Çin Halk Cumhuriyeti	Changzhou Changfa Imp. & Exp. Co., Ltd.	152,48
			Diğerleri	165,18

Uygulama

MADDE 35 – (1) Gümrük idareleri, Karar maddesinde gümrük tarife pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında, karşılarında gösterilen oranda dampinge karşı kesin önlemi tahsil ederler.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.